

Observatoire des prix de référence
dans les marchés publics
Observatorium van de referentieprijzen
voor de overheidsopdrachten

Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten

JAARVERSLAG 2021

Inhoudsopgave

1.	Voorstelling van de opdrachten van het Observatorium	3
2.	Opgaven en activiteiten van het Observatorium	5
2.1.	Antwoorden op individuele vragen om adviezen en aanbevelingen van aanbesteders	5
2.2.	Ontwikkeling van expertise en specifieke kennis over de bedrijfssectoren	6
2.2.1.	Werkwijze	6
2.2.2.	Sector van de herstelling en het onderhoud van installaties en gebouwen	7
2.2.3.	Sector van de wegeniswerken	7
2.3.	Bedrijvenregister.....	8
2.4.	Oprichting van de sectorale “anti-dumping” WG	10
2.5.	Voorontwerp van nieuwe ordonnantie « Observatorium »	10
2.6.	Diverse activiteiten	10
2.6.1.	Brussels Netwerk van gewestelijke openbare aankopers	10
2.6.2.	Bijhouden van een repertorium van rechtspraak.....	11
3.	Communicatie	11
3.1.	Webpagina’s van Brupartners gewijd aan het Observatorium	11
3.2.	Nieuwbrief	11
3.3.	Nieuwe publicaties van het Observatorium	12

1. Voorstelling van de opdrachten van het Observatorium

Omdat oneerlijke concurrentie en zwartwerk bij overheidsopdrachten volgens de sociale partners absoluut moeten worden voorkomen, werd binnen Brupartners bij **ordonnantie van 3 april 2014**¹ het Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten opgericht (hierna Observatorium genoemd).

De voornaamste doelstelling van het Observatorium is het bestrijden van sociale dumping² bij overheidsopdrachten. Uit deze doelstelling vloeit een algemene opdracht voort om de aanbesteders³ bij te staan bij het plaatsen van overheidsopdrachten van werken en diensten. Deze algemene opdracht is onderverdeeld in verschillende specifieke opdrachten. Sommige daarvan vloeien voort uit de ordonnantie van 3 april 2014, andere uit de aanbevelingen van de gewestelijke Werkgroep « Bestrijding van sociale dumping » (hierna WG Dumping). Deze opdrachten kunnen als volgt worden samengevat:

ALGEMENE OPDRACHT	Helpen bij de administratieve besluitvorming bij overheidsopdrachten voor diensten en werken (klassieke sectoren⁴)	
BIJKOMENDE OPDRACHTEN	Opdrachten die voortvloeien uit de ordonnantie van 3 april 2014	Opdrachten die voortvloeien uit de WG « Dumping »
	<ul style="list-style-type: none"> • Analyseresultaten verstrekken over de ingediende prijzen wanneer de aanbesteder redenen heeft om het abnormaal lage karakter van de prijzen in vraag te stellen. • Adviezen voorbereiden over de invoeging van technische bepalingen in de opdrachtdocumenten⁵ om de toewijzing en uitvoering van overheidsopdrachten te versterken. • Toezicht houden op de prijzen. • Sensibiliseren omtrent en kennis verspreiden over de prijzen en optreden als tussenschakel tussen de aanbesteders en de representatieve organisaties van de privésectoren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Goede praktijken verspreiden via de « Gids van goede praktijken voor overheidsopdrachten ». • Een lijst opmaken van bedrijven, met vermelding van de attesten van goede uitvoering voor alle soorten opdrachten. • Een tool ontwikkelen voor de analyse van de financiële en economische situatie van de bedrijven om de Brusselse aanbesteders een hoogwaardige bijkomende dienst te verlenen in het kader van overheidsopdrachten. • Een platform ontwikkelen voor gegevensuitwisseling bij overheidsopdrachten.

De opdrachten van het Observatorium situeren zich dus in het algemene kader van de bestrijding van sociale dumping. Abnormaal lage prijzen kunnen wijzen op dit fenomeen. Sociale dumping vormt een

¹ [Ordonnantie van 3 april 2014](#) houdende oprichting van een Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten binnen Brupartners.

² Het begrip sociale dumping betreft een brede waaier van bedrieglijke praktijken evenals omzeiling van de wetgeving die oneerlijke concurrentie mogelijk maken doordat de arbeids- en werkingskosten op een onwettige manier heel laag worden gehouden.

³ Wettelijke term die de openbare aankopers aanduidt.

⁴ De aanbestedende overheden bedoeld in artikel 2, 1° van de wet van 17 juni 2016 betreffende de overheidsopdrachten die niet de activiteiten uitoefenen die zijn bedoeld in de artikelen 96 tot 102 van deze wet (gas, elektriciteit, water, vervoer, havens, luchthavens en postdiensten).

⁵ De opdrachtdocumenten zijn de documenten die van toepassing zijn op overheidsopdrachten, die worden verstrekt door de inschrijver of waarnaar hij verwijst (aankondiging van opdracht, bestek, enz.).

belangrijk probleem voor het Brussels Gewest. De sociale partners hebben de Regering meermaals bewust trachten te maken van de negatieve gevolgen van dit fenomeen voor de economie. Het leidt immers tot oneerlijke concurrentie en banenverlies.

Het Observatorium stelt zich tot doel om de gewestelijke openbare aankopers te begeleiden bij de plaatsing van hun overheidsopdrachten. Het focust daarbij op abnormaal lage prijzen om de risico's van sociale dumping en oneerlijke en bedrieglijke praktijken bij de overheidsopdrachten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tot een minimum te beperken.

Voor de vervulling van deze opdrachten heeft het Observatorium in 2021 aan verschillende acties gewerkt, die in 6 activiteiten zijn onderverdeeld (de activiteiten die in de figuur zijn opgenomen, worden later gedetailleerd):

Figuur 1- Activiteiten van het Observatorium

2. Opdrachten en activiteiten van het Observatorium

2.1. Antwoorden op individuele vragen om adviezen en aanbevelingen van aanbesteders

Eén van de activiteiten van het Observatorium is het verstrekken, op vraag van de aanbesteders, van een **analyse van de prijzen of de kosten en van de verantwoordingen ervan door één of meerdere inschrijvers in het kader van een overheidsopdracht wanneer het vermoeden bestaat dat de prijzen abnormaal laag zijn.**

Deze analyse wordt bezorgd aan de aanbesteders zich tot het Observatorium wenden in het kader van de procedure voor prijs- en kostencontrole van de artikelen 33, 35 en 36 van het koninklijk besluit van 18 april 2017 betreffende de plaatsing van overheidsopdrachten in de klassieke sectoren⁶. Het Observatorium brengt zijn advies uit aan de openbare aankoper wanneer deze laatste verschillende formaliteiten heeft vervuld om na te gaan of de prijzen of kosten waarmee hij wordt geconfronteerd normaal zijn. De aanbesteder gaat dus eerst over tot de controle van de prijzen van de offertes die haar worden bezorgd. Wanneer zij vermoedt dat één of meerdere prijzen abnormaal laag zijn, dient ze die te onderzoeken en de betrokken economische operatoren te vragen om hun prijzen te verantwoorden of om alle nodige informatie te verstrekken. Nadat de openbare aankoper deze informatie en, zo nodig, deze verantwoordingen heeft onderzocht en van mening is dat ze onvoldoende waren om het normale karakter van de prijs in kwestie aan te tonen, kan hij zich tot het Observatorium wenden om zijn advies over de opgegeven prijzen, kosten en verantwoordingen te vragen.

In het kader van deze activiteit kon het Observatorium, bij het uitbrengen van adviezen en aanbevelingen, de methodes toepassen die eind 2014 bij de definitieve oprichting werden ontwikkeld.

Na onderzoekswerk en gegevensverzameling heeft het Observatorium twee methodes voor het analyseren van prijzen⁷ uitgewerkt:

- ontleding van de prijs in zijn verschillende posten;
- vergelijking met historische gegevens.

De adviezen die het Observatorium uitbrengt in het kader van prijscontrole, vergen heel vaak een aanpak waarbij zeer uiteenlopende aspecten in aanmerking worden genomen. Het Observatorium ontwikkelde daarvoor een mechanisme voor de ontleding van de prijzen die worden opgegeven door de inschrijver(s).

Oorspronkelijk was deze « prijsontleding » bedoeld om te verhelpen aan het oorspronkelijke gebrek aan gegevens waarmee de opgegeven prijzen kunnen worden vergeleken en aan de moeilijkheden bij het aanleggen van databanken⁸. De prijs van de prestatie wordt ontleed in zijn verschillende posten. Of de verschillende dimensies van de prijs realistisch zijn, wordt beoordeeld door alle elementen te vergelijken met bestaande minima/referenties, zoals brutolonen, premies, vergoedingen en loontoeslagen (vastgelegd in de CAO's⁹), enz.

⁶ Koninklijk besluit van 18 april 2017 betreffende de plaatsing van overheidsopdrachten in de klassieke sectoren, *B.S.*, 9 mei 2017, p. 55345.

⁷ Deze methodes worden in detail beschreven in [het jaarverslag 2015 van het Observatorium](#).

⁸ De opmaak van databanken veronderstelt eerst de opmaak van typebestekken en de uitwerking van gestandaardiseerde posten, en vervolgens de uitwerking van een gegevensverzamelingsstelsel. Omdat deze voorwaarden niet vervuld zijn op gewestelijk niveau, wordt deze aanpak momenteel niet toegepast.

⁹ Collectieve arbeidsovereenkomsten.

Vanwege het overwegende aandeel van de arbeidskrachten in sommige sectoren wordt aan dit aspect ruim aandacht geschonken, vooral aan het brutoloon, de premies en de wettelijk verplichte salaristoelagen en, in de mate van het mogelijke, aan de verschillende lasten. Het Observatorium heeft ook rond de voorzieningen om de kosten te verminderen, zoals activa.brussels, enz. gewerkt.

Ten slotte verstrekt het Observatorium op verzoek ook geïndividualiseerde aanbevelingen rond diverse thema's die hoofdzakelijk verband houden met de prijzen (prijscontroleprocedures, prijssherzieningsformules, informatie over de barema's, enz.).

In 2021 heeft het Observatorium verschillende vragen van aanbestedende overheden beantwoord. Deze hadden betrekking op:

- adviesaanvragen/opmerkingen over offertes en prijsverantwoordingen;
- diverse aanvragen (prijs- en kostencontroleprocedure, enz.).

In 2021 heeft het Observatorium 13 aanvragen van aanbesteders beantwoord.

2.2. Ontwikkeling van expertise en specifieke kennis over de bedrijfssectoren

2.2.1. Werkwijze

Sinds zijn oprichting heeft het Observatorium een aanpak ontwikkeld waarbij zoveel mogelijk informatie bij actoren van de verschillende economische sectoren wordt verzameld. Het Observatorium verwerft daarmee een **specifieke kennis**, zodat het de aanbesteders relevant advies kan verstrekken bij het plaatsen van overheidsopdrachten.

Dankzij onderzoekswerk kon het Observatorium methodes voor prijsonderzoek ontwikkelen die nuttig kunnen zijn bij het uitbrengen van advies, en suggesties verzamelen om de opdrachtdocumenten te verbeteren.

Aangezien de opdracht van het Observatorium tot het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beperkt is, was « de steekproef » van ondernemingen waarmee het een ontmoeting had uiteraard op de in Brussel aanwezige ondernemingen gericht, maar ook op deze die in Brussel actief zijn en in een ander Gewest van het land gevestigd zijn.

Omdat het Observatorium zich vooral tot doel stelt sociale dumping te bestrijden, wordt voorrang gegeven aan sectoren met veel arbeidskrachten en/of fraudegevoelige sectoren.

Naarmate dit onderzoekswerk vordert, heeft het Observatorium de grondslagen gelegd van een werkmethode die het systematisch toepast bij het onderzoek van elke nieuwe sector. Naast het opzoeken van documentatie (toepasbare CAO's, enz.) bestaat deze methode in het ontmoeten van zoveel mogelijk actoren (federaties, bedrijven, vakbondsorganisaties) die vragen krijgen over de reglementaire verplichtingen van de sector, de potentiële verbeteringen van de opdrachtdocumenten, de componenten van de verkoopprijzen, enz.

Via deze ontmoetingen wordt zoveel mogelijk informatie verzameld die aan de Brusselse aanbesteders wordt bekendgemaakt via:

- technische nota's en syntheses (bijv. samenvatting van de belangrijkste gegevens van de CAO's over de functies, lonen, premies, enz.) ;
- specifieke aanbevelingen voor de sector (technische specificaties, voorbeelden van selectiecriteria, gunningscriteria, enz.) ;

- in voorkomend geval, een typebestek¹⁰.

Naarmate de werkzaamheden vorderen, worden deze documenten ter beschikking gesteld via [de aan het Observatorium voorbehouden webpagina's van Brupartners](#).

Via deze gesprekken wil men ook per sector de meest relevante variabelen bij de prijsbepaling identificeren. Deze variabelen worden opgenomen in de lijst van suggesties van het Observatorium voor de verbetering van de lastenboeken met tot doel:

- de bedrijven de nodige informatie ter beschikking te stellen om zo nauwkeurig mogelijk te beantwoorden aan de offerte ;
- voor de Brusselse openbare aankopers gemeenschappelijke posten te ontwikkelen om op termijn een databank van vergelijkbare prijzen op te maken.

Nadat eerder al de sector van de schoonmaak, bewaking, catering, drukkerij, informatica, personenvervoer, bouw en de tuinbouw werden geanalyseerd, heeft het Observatorium in 2021 rond de volgende sectoren gewerkt: de herstelling en het onderhoud van gebouwen en de wegeniswerken.

2.2.2. Sector van de herstelling en het onderhoud van installaties en gebouwen

2.2.2.1. Actoren van de sector van de herstelling en het onderhoud van installaties van gebouwen

Na een documentair onderzoek is het Observatorium met expertisewerkzaamheden gestart voor de sector van de herstelling en het onderhoud van installaties van gebouwen. Het Observatorium heeft in dit verband verschillende sleutelactoren ontmoet (ondernemingen, enz.).

In 2021 heeft het Observatorium onderhoudsgesprekken gevoerd met 1 bedrijfsfederatie, 2 vakbondsorganisaties, 5 bedrijven en 3 aanbesteders.

2.2.2.2. Opstelling van samenvattende documenten

Op basis van deze werkzaamheden werden voor de aanbesteders **samenvattende documenten** opgesteld:

- specifieke aanbevelingen voor de overheidsopdrachten voor diensten betreffende het onderhoud en de modernisering van liften;
- samenvattende nota's van de paritaire comités 111, 209 en 149.01.

2.2.3. Sector van de wegeniswerken

2.2.3.1. Actoren van de sector van de wegeniswerken

In 2021 is het Observatorium voor de sector van de wegeniswerken met een terreinonderzoek gestart, terzelfder tijd als een documentair onderzoek.

In dit kader heeft het Observatorium de Belgische Federatie van Aannemers van Wegenwerken ontmoet. In 2022 zijn andere onderhoudsgesprekken voorzien.

Het doel van deze ontmoetingen is om zoveel mogelijk informatie over prijscomponenten, specifieke kenmerken van de sector en elementen van de lastenboeken uit te wisselen en in te zamelen, evenals om van de sectoraanbevelingen te bekomen voor verbeteringen aan de overheidsopdrachten, en met

¹⁰De kenmerken en de vele technische specificaties van bepaalde soorten opdrachten kunnen niet systematisch in een typebestek worden samengevat. In dat geval maakt het Observatorium een technische nota op met een aantal aanbevelingen die specifiek zijn voor de sector.

name aan de opdrachtdocumenten.

2.2.3.2. Opstelling van samenvattende documenten

Na afloop van het onderzoek over de sector van de wegeniswerken zullen **samenvattende documenten** (nota's met aanbevelingen) beschikbaar zijn op de pagina's van de website van Brupartners die aan het Observatorium zijn gewijd.

2.3. Bedrijvenregister

Context en doelstellingen

Eén van de andere maatregelen die naar aanleiding van de werkzaamheden van de WG « Dumping » werden genomen, is de ontwikkeling van een **bedrijvenregister** binnen het Observatorium.

Deze dienst, die sedert de zomer van 2019 online beschikbaar is, werd ontwikkeld voor zowel aanbesteders van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als voor economische operatoren die willen deelnemen aan Brusselse overheidsopdrachten. Hij is bedoeld om de openbare aankopers van het Gewest gemakkelijker in contact te brengen met bedrijven die in Brussel werkzaam zijn en die aan specifieke overheidsopdrachten willen deelnemen (het register is niet bedoeld om alle opdrachten bekend te maken en focust vooral op prospectie in het kader van overheidsopdrachten zonder bekendmaking).

Behalve een databank van bedrijven, zal het register ook informatie bevatten over de uitvoering van geplaatste overheidsopdrachten, en met name de attesten/certificaten van goede uitvoering. De idee is dat de aanbesteders die bedrijven kunnen identificeren die kwaliteitsprestaties hebben verricht.

Het register streeft dus een dubbel doel na:

- het aantal opdrachten voor bedrijven uitbreiden door een grondigere kennis van de opdrachtgevers en de economische operatoren van bepaalde opdrachten te bevorderen ;
- de aanbesteders die op zoek zijn naar dienstverleners informeren over de kwaliteit van de prestaties van de economische operatoren aan de hand van de raadpleging van de attesten/certificaten van goede uitvoering die door andere Brusselse aanbesteders werden verstrekt.

Beheer van het register

In 2021 heeft het Observatorium ingestaan voor het beheer en de bijwerking van het [bedrijvenregister](#) (verificatie en validatie van de inschrijvingen).

Deze dienst neemt de vorm aan van een internetplatform op de aan het Observatorium voorbehouden webpagina's van Brupartners. Alle Brusselse aanbesteders en alle economische operatoren die in het register willen worden opgenomen, kunnen er via een online formulier vrij op inschrijven.

De toegang tot de informatie van het register is deels publiek en deels voorbehouden voor de aanbesteders. De informatie die via het register ter beschikking wordt gesteld, bestaat uit:

- Voor het publieke gedeelte:
 - o een lijst van de bedrijven, ingedeeld per soort prestaties die zij voor de Brusselse aanbesteders verrichten of wensen te verrichten ;
 - o een lijst van de Brusselse aanbesteders, aangevuld met de soorten opdrachten die zij plaatsen en waarvoor zij regelmatig op zoek gaan naar inschrijvers.

Figuur 2 – Infografie over het gebruik van het bedrijvenregister

- Voor het privégedeelte dat uitsluitend beschikbaar is voor de aanbesteders: de lijst van de bedrijven, aangevuld met verschillende nuttige vermeldingen of documenten die voor sommige nog moeten worden bepaald (getuigschriften van goede uitvoering, enz.).

Het gebruik van het register is uiteraard facultatief. Het betreft een bijkomende dienst die de aanbesteders niet ontslaat van hun verplichting om de principes van de overheidsopdrachten te respecteren.

Concreet bestaat het bedrijvenregister uit:

- een inschrijvingsformulier voor de economische operatoren;
- een inschrijvingsformulier voor de Brusselse aanbesteders;
- een pagina voor het raadplegen van het bedrijvenregister (zoeken per activiteitssector, op een trefwoord dat verwijst naar de informatie die de economische operatoren bij hun inschrijving hebben ingevuld en/of per gemeente) ; een deel van de informatie is vrij beschikbaar, een ander deel is uitsluitend voorbehouden voor de geregistreerde en verbonden aanbesteders;
- een pagina met de lijst van de Brusselse aanbesteders en de soorten opdrachten die zij plaatsen, zoals ze in het inschrijvingsformulier worden ingevuld. Deze informatie is vrij toegankelijk en dus beschikbaar voor alle economische operatoren.

Dynamisering van het bedrijvenregister

Om het bedrijvenregister te verbeteren, **heeft het Observatorium in 2021 gewerkt aan een herziening van zijn platform op de internetsite van Brupartners**, door:

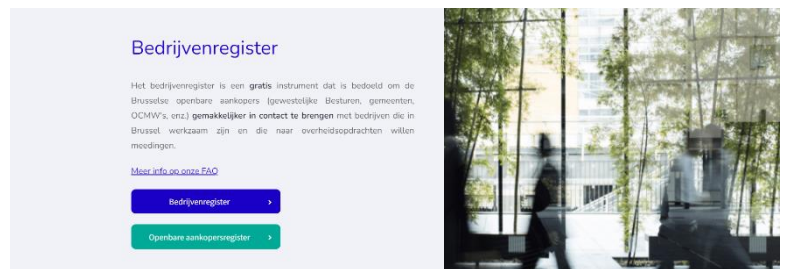
- een herwerking van het ontwerp en de structuur om makkelijker te surfen en voor een betere ervaring voor het doelpubliek;
- de toevoeging van nieuwe functionaliteiten, zoals het opladen en het delen van attesten van goede uitvoering en de toegang – via hyperlinks – tot de opdrachten gesloten via e-Procurement.

Met dit nieuwe platform wil het Observatorium het gebruik van het bedrijvenregister vergemakkelijken en de zichtbaarheid ervan verhogen met het oog op een aanzienlijke stijging van het aantal gebruikers.

Ingevolge deze werkzaamheden zullen in 2022 communicatie-acties worden opgezet teneinde:

- de bekendheid van het bedrijvenregister te verbeteren ;
- de toetreding van de gebruikers tot het bedrijvenregister te verkrijgen ;
- het gebruik van het register door de doelgroepen te vergroten (economische operatoren en Brusselse aanbesteders) ;
- een doeltreffend systeem op te zetten om de getuigschriften van goede uitvoering in te zamelen.

Het register telt tot op heden meer dan **220 inschrijvingen**.

Figuur 3 – Het bedrijvenregister

2.4. Oprichting van de sectorale “anti-dumping” WG

Teneinde te voldoen aan de beleidswerf van Doelstelling 2.2 van de Strategie Go4Brussels 2030 “bestrijding van de sociale dumping in de overheidsopdrachten”, waarvan het Observatorium tot “pilot” werd aangesteld, werd een project voor de oprichting van anti-dumping WG uitgewerkt. Dit project werd vervolgens voorgelegd en besproken met de betrokken ministeriële kabinetten.

Overeenkomstig voornoemde beleidswerf is het doel van deze WG de **“Uitwerking van goede gewestelijke praktijken met het oog op de opstelling van de nieuwe clausules die toelaten om de sociale dumping vanuit een sectorale benadering te bestrijden”**. Er is bijgevolg voorzien om deze WG samen te brengen teneinde in de prioritaire sectoren clausules op te stellen die in de opdrachtdocumenten moeten worden opgenomen om de strijd tegen de sociale dumping in de overheidsopdrachten in het Brussels gewest op te voeren.

De eerste vergadering van deze WG is gepland in januari 2022.

2.5. Voorontwerp van nieuwe ordonnantie « Observatorium »

Er werd een voorontwerp van nieuwe ordonnantie “Observatorium” opgesteld met als doel:

- De huidige ordonnantie te vervolledigen, rekening houdend met de opdrachten die uit de aanbevelingen van de WG « Dumping » voortvloeien;
- De wijzen van aanhangigmaking bij het Observatorium te standaardiseren, teneinde deze voor lokale overheidsopdrachten in overeenstemming te brengen met deze die voor gewestelijke overheidsopdrachten zijn voorzien;
- Ervoor te zorgen dat de aanbestedende diensten alle prijzen doorgeven van de offertes die zijn ingediend in het kader van een overheidsopdracht die is opgenomen in de lijst van opdrachten die een verhoogd risico op oneerlijke concurrentie inhouden;
- In het licht van de ervaring die sinds de daadwerkelijke invoering ervan is opgedaan, de opdrachten van het Observatorium nader te omschrijven, door de werkzaamheden formeel toe te spitsen op de bestrijding van sociale dumping en oneerlijke concurrentie die de loonkosten minimaliseert.

Naast het voorontwerp van ordonnantie heeft het Observatorium ook ontwerpen van memorie van toelichtingen en van commentaren bij de artikelen opgesteld.

Het voorontwerp van nieuwe ordonnantie “Observatorium” werd aan de Regering overgemaakt.

Het Observatorium wacht nu op de aanneming van de ordonnantie.

2.6. Diverse activiteiten

2.6.1. Brussels Netwerk van gewestelijke openbare aankopers

Het **Brussels Netwerk van gewestelijke openbare aankopers** is een werkgroep rond het thema overheidsopdrachten, die gewestelijke actoren verenigt. Het belangrijkste doel bestaat erin om goede praktijken, kennis en ervaringen uit te wisselen in het kader van de wettelijke voorschriften en de behandeling van de dossiers van overheidsopdrachten.

De doelstellingen zijn:

- organisatie van dialogen rond actuele onderwerpen inzake overheidsopdrachten ;
- oprichting van een netwerk van aankopers ;

- uitwisseling van goede praktijken ;
- delen van ervaringen, besprekingen van praktijkgevallen met andere collega's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ;
- delen van documentmodellen ;
- centralisatie van bepaalde opdrachten ;
- tussenkomst van deskundigen over welbepaalde onderwerpen.

Het Observatorium heeft meegewerkt aan de oprichting van het Netwerk en is lid van het coördinatiecomité.

Als lid van het coördinatiecomité heeft het Observatorium in 2021 een vergadering met de andere leden van het comité georganiseerd. Doel van deze vergadering was een uitwisseling over de activiteiten van het netwerk teneinde de werking ervan te optimaliseren en het nut voor het doelpubliek van de Brusselse gewestelijke aanbesteders te verhogen.

2.6.2. Bijhouden van een repertorium van rechtspraak

Met het oog op de ontwikkeling van een expertise met betrekking tot de opdrachten die het Observatorium zijn toegewezen, blijft het zijn repertorium van de rechtspraak uitbreiden. Het doel van dit repertorium is om het Observatorium te voorzien van **juridische argumenten** om op verzoeken van aanbesteders te kunnen reageren.

Gelijklopend werd bij het Observatorium een zoek- en synthese-instrument inzake overheidsopdrachten gecreëerd voor de juridische beslissingen die door de verschillende bevoegde autoriteiten zijn genomen. Dit maakt een efficiënte en snelle zoekactie op basis van sleutelwoorden mogelijk.

3. Communicatie

3.1. Webpagina's van Brupartners gewijd aan het Observatorium

[De aan het Observatorium voorbehouden webpagina's van Brupartners](#) vormen zowel het uitstalraam van de activiteiten van het Observatorium als het contactpunt van het Observatorium. Men vindt er onder meer een voorstelling van de dienst en de ordonnantie van 3 april 2014 houdende oprichting van het Observatorium terug.

De aanbesteders vinden op deze pagina's ook verschillende **nuttige documenten** terug, die het Observatorium publiceert:

- typebestekken;
- specifieke technische en samenvattende nota's voor de onderzochte sectoren;
- « [Gids van goede praktijken voor overheidsopdrachten](#) »;
- jaarverslagen.

Tot slot herbergen deze pagina's het [bedrijvenregister](#) (zie punt 2.3).

3.2. Nieuwbrief

Teneinde de leesbaarheid te verhogen en de toegang tot zijn werkzaamheden te verbeteren voor de verschillende actoren van de overheidsopdrachten in het Brussels gewest, heeft het Observatorium in

2021 een eerste nieuwsbrief ontworpen en opgesteld.

Met deze nieuwsbrief wil het Observatorium zijn activiteiten en zijn publicaties promoten, maar tevens initiatieven en actuele onderwerpen in verband met de overheidsopdrachten met zijn doelpubliek delen.

De eerste nieuwsbrief van het Observatorium zal begin 2022 worden gelanceerd. Deze eerste uitgave zal op semestriële basis door andere publicaties worden gevolgd.

3.3. Nieuwe publicaties van het Observatorium

In 2021 heeft het Observatorium nieuwe publicaties beschikbaar gesteld op de [aan het Observatorium voorbehouden webpagina's van Brupartners](#).

* Jaarverslag 2020

Het Jaarverslag van het Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten bevat alle activiteiten die in 2020 werden uitgeoefend.

Figuur 4 – Jaarverslag 2020

* Andere nuttige documenten

In 2021 heeft het Observatorium verschillende documenten ter beschikking gesteld van de aanbesteders.

▪ Sector van de tuinbouw

- Specifieke aanbevelingen voor de overheidsopdrachten van diensten betreffende het onderhoud van parken, tuinen en groene ruimten;
- Samenvatting van het paritair comité 145.

Het Observatorium heeft eveneens een reeks nuttige documenten bijgewerkt:

- Gids van goede praktijken in de overheidsopdrachten;
- Samenvattend document van het paritair comité 124 (bouw);
- Samenvattend document van het paritair comité 317 (bewaking en/of toezicht);
- Bijzonder bestek betreffende de schoonmaakdiensten;

Figuur 5 – Gids van goede praktijken voor overheidsopdrachten

- Nota betreffende de onderaanneming in de overheidsopdrachten voor werken;
- Specifieke aanbevelingen voor overheidsopdrachten inzake bewaking.